

Okruhy ke státní závěrečné zkoušce

Název studijního programu	Učitelství pro 2. stupeň základní školy
Název specializace	N0114A300076
Typ studia	navazující magisterský
Forma studia	prezenční
Platnost okruhů	od 2025/2026

Koncepce

Okruhy jsou široce koncipované a obsahují znalosti a dovednosti vycházející z akreditovaných předmětů předchozího studia. Každý okruh se skládá z dílčích otázek, které u zkoušených ověří jak odborné znalosti (zahrnující fyzickou a humánní geografii, regionální geografii i kartografii a GIS), tak schopnosti didaktického transferu tématu. Okruhy umožňují, aby si zkoušený/á vytvořil koncepci a strukturu odpovědi, včetně definic, pojmů, procesů, postupů a prezentoval svůj tvůrčí a kritický přístup.

Každý student má možnost využít u státní závěrečné zkoušky z geografie vlastní přípravu na vyučovací hodinu (tzv. lesson plan). Tento podpůrný materiál je chápán jako stručná příprava na vyučovací hodinu v rozsahu maximálně jedné A4. Ke každému ze 13 okruhů může student připravit jednu přípravu na vyučovací hodinu, tedy celkem maximálně 13 příprav. Tyto materiály lze využít v průběhu zkoušky, a to především v rámci „**sekce C**“ (případně i „**B**“), viz níže. Přípravy budou studentům k dispozici na potítku i během samotné zkoušky.

- Přípravy na vyučovací hodinu musí být odeslány jako jeden souhrnný dokument (PDF, docx) nejpozději 7 kalendářních dnů před termínem státní zkoušky. Dokument je třeba zaslat na sekretariát KGE.
- Přípravy na vyučovací hodinu budou vytisknuty katedrou a předány studentovi u zkoušky. Vlastní výtisky příprav přinesené studentem na zkoušku nejsou přípustné.

Studenti jsou hodnoceni na základě předem stanoveného kritériálního hodnocení dostupného na webu KGE.

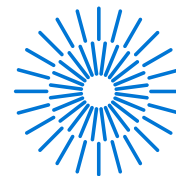
DIDAKTICKO-GEOGRAFICKÁ ROZPRAVA:

SEKCE A: DÍLČÍ DIDAKTICKÉ OTÁZKY

SEKCE B: POJETÍ, FORMY A KONKRÉTNÍ METODY VÝUKY

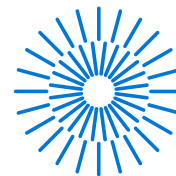
SEKCE C: LESSON PLAN A JEHO ŠIRŠÍ KONTEXT (ZAŘAZENÍ DO TEMATICKÉHO CELKU, TEMATICKÉHO PLÁNU, ŠVP, RVP)

SEKCE D: DOVEDNOSTI (JAKÝMI ZPŮSOBY MŮŽEME U ŽÁKŮ ROZVÍJET NÁSLEDUJÍCÍ DOVEDNOSTI A KOMPETENCE? DEMONSTRUJTE NA ZVOLENÉM TÉMATU)

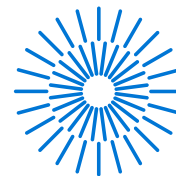
1. MÍSTNÍ REGION A ČESKO

Rozprava daného tématu	Didakticko-geografická rozprava daného okruhu
Student prokáže porozumění danému tématu a je schopen jej diskutovat v širším geografickém kontextu (syntéza poznatků humánní, fyzické, regionální geografie včetně kartografie a GIS). Student dále dokáže danou problematiku (a s ní související jevy, procesy a fenomény) vysvětlit, zobecnit a aplikovat na konkrétní případové studie.	Na zvoleném tématu diskutujte možnosti hodnocení žáků v geografické výuce (odlišné způsoby hodnocení geografické výuky; zásady tvorby učebních úloh, testů a jejich hodnocení; základní způsoby ověřování znalostí a dovedností žáků, způsoby evaluace a klasifikace práce žáka; příklady možné reflexe).
	Jak byste pojali toto téma prostřednictvím terénní výuky. Diskutujte formu výuky a specifické metody.
	Představte vlastní přípravu na vybranou vyuč. hodinu v rámci daného tématu (diskutujte cíle a průběh plánované výuky). Zařadte zvolený okruh do tematického celku, tematického plánu, ŠVP a RVP. Představte a diskutujte podobu celého tematického celku.
	Uveďte, jak byste v rámci zvoleného tématu rozvíjeli mapové dovednosti žáků.
	Uveďte, jak byste v rámci zvoleného tématu rozvíjeli geografické myšlení žáků.

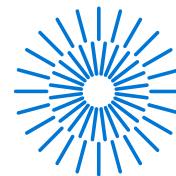
2. GLOBÁLNÍ ENVIRONMENTÁLNÍ PROBLÉMY

Rozprava daného tématu	Didakticko-geografická rozprava daného okruhu
Student prokáže porozumění danému tématu a je schopen jej diskutovat v širším geografickém kontextu (syntéza poznatků humánní, fyzické, regionální geografie včetně kartografie a GIS). Student dále dokáže danou problematiku (a s ní související jevy, procesy a fenomény) vysvětlit, zobecnit a aplikovat na konkrétní případové studie.	Diskutujte aktuální trendy v geografickém vzdělávání v kontextu zvoleného tématu.
	Jak byste pojali toto téma prostřednictvím badatelsky orientované výuky. Diskutujte formu výuky a specifické metody.
	Představte vlastní přípravu na vybranou vyuč. hodinu v rámci daného tématu (diskutujte cíle a průběh plánované výuky). Zařadte zvolený okruh do tematického celku, tematického plánu, ŠVP a RVP. Představte a diskutujte podobu celého tematického celku.
	Uvedte, jaké postoje a hodnotové vzorce byste v rámci zvoleného tématu u žáků rozvíjeli a jak.
	Uvedte, jak byste v rámci zvoleného tématu rozvíjeli práci s grafem.

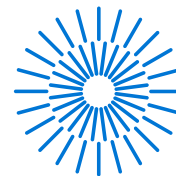
3. GLOBALIZACE

Rozprava daného tématu	Didakticko-geografická rozprava daného okruhu
Student prokáže porozumění danému tématu a je schopen jej diskutovat v širším geografickém kontextu (syntéza poznatků humánní, fyzické, regionální geografie včetně kartografie a GIS). Student dále dokáže danou problematiku (a s ní související jevy, procesy a fenomény) vysvětlit, zobecnit a aplikovat na konkrétní případové studie.	Diskutujte současné učebnice geografie a geografická periodika se zaměřením na vzdělávání. Jak se do těchto zdrojů promítá zvolené téma?
	Jak byste pojali toto téma prostřednictvím projektové výuky. Diskutujte formu výuky a specifické metody.
	Představte vlastní přípravu na vybranou vyuč. hodinu v rámci daného tématu (diskutujte cíle a průběh plánované výuky). Zařadte zvolený okruh do tematického celku, tematického plánu, ŠVP a RVP. Představte a diskutujte podobu celého tematického celku.
	Uvedte, jak byste v rámci zvoleného tématu rozvíjeli kompetenci k řešení problémů.
	Uvedte, jak byste v rámci zvoleného tématu rozvíjeli geografické myšlení žáků.

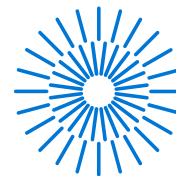
4. MIGRACE

Rozprava daného tématu	Didakticko-geografická rozprava daného okruhu
Student prokáže porozumění danému tématu a je schopen jej diskutovat v širším geografickém kontextu (syntéza poznatků humánní, fyzické, regionální geografie včetně kartografie a GIS). Student dále dokáže danou problematiku (a s ní související jevy, procesy a fenomény) vysvětlit, zobecnit a aplikovat na konkrétní případové studie.	Diskutujte roli vzdělávacích taxonomií kognitivních cílů při koncipování a hodnocení výuky geografie. Využití daných taxonomií ve výuce geografie diskutujte na příkladu zvoleného tématu (Bloomova taxonomie, Niemierkova, aj.).
	Jak byste pojali toto téma prostřednictvím konceptuálně orientované výuky. Diskutujte formu výuky a specifické metody.
	Představte vlastní přípravu na vybranou vyuč. hodinu v rámci daného tématu (diskutujte cíle a průběh plánované výuky). Zařadte zvolený okruh do tematického celku, tematického plánu, ŠVP a RVP. Představte a diskutujte podobu celého tematického celku.
	Uveďte, jak byste v rámci zvoleného tématu rozvíjeli dovednost formulovat a klást geografické otázky.
	Uveďte, jak byste v rámci zvoleného tématu rozvíjeli kompetenci komunikativní; sociální a personální; občanskou; pracovní.

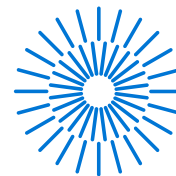
5. OBYVATELSTVO

Rozprava daného tématu	Didakticko-geografická rozprava daného okruhu
Student prokáže porozumění danému tématu a je schopen jej diskutovat v širším geografickém kontextu (syntéza poznatků humánní, fyzické, regionální geografie včetně kartografie a GIS). Student dále dokáže danou problematiku (a s ní související jevy, procesy a fenomény) vysvětlit, zobecnit a aplikovat na konkrétní případové studie.	Zhodnoťte vliv vlastního pojetí geografie na různorodé koncepce a způsoby výuky geografie (jak vlastní, tak v obecné rovině). Diskutujte vliv RVP ZV na koncepci výuky učitelů geografie v Česku.
	Jak byste pojali toto téma prostřednictvím badatelsky orientované výuky. Diskutujte formu výuky a specifické metody.
	Představte vlastní přípravu na vybranou vyuč. hodinu v rámci daného tématu (diskutujte cíle a průběh plánované výuky). Zařadte zvolený okruh do tematického celku, tematického plánu, ŠVP a RVP. Představte a diskutujte podobu celého tematického celku.
	Uvedte, jak byste v rámci zvoleného tématu rozvíjeli tzv. „AI gramotnost“ u svých žáků.
	Uvedte, jak byste v rámci zvoleného tématu rozvíjeli dovednost organizovat, analyzovat a interpretovat získaná data.

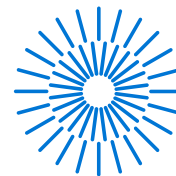
6. OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ A PŘÍRODY

Rozprava daného tématu	Didakticko-geografická rozprava daného okruhu
Student prokáže porozumění danému tématu a je schopen jej diskutovat v širším geografickém kontextu (syntéza poznatků humánní, fyzické, regionální geografie včetně kartografie a GIS). Student dále dokáže danou problematiku (a s ní související jevy, procesy a fenomény) vysvětlit, zobecnit a aplikovat na konkrétní případové studie.	Klíčové kompetence, postoje, dovednosti a znalosti ve výuce geografie: diskutujte dané pojmy v kontextu zvoleného tématu.
	Jak byste pojali toto téma prostřednictvím projektové výuky. Diskutujte formu výuky a specifické metody.
	Představte vlastní přípravu na vybranou vyuč. hodinu v rámci daného tématu (diskutujte cíle a průběh plánované výuky). Zařadte zvolený okruh do tematického celku, tematického plánu, ŠVP a RVP. Představte a diskutujte podobu celého tematického celku.
	Uvedte, jak byste v rámci zvoleného tématu rozvíjeli environmentální gramotnost žáků.
	Uvedte, jak byste v rámci zvoleného tématu motivovali žáky.

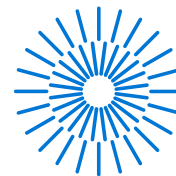
7. KRAJINNÁ SFÉRA A KRAJINA

Rozprava daného tématu	Didakticko-geografická rozprava daného okruhu
Student prokáže porozumění danému tématu a je schopen jej diskutovat v širším geografickém kontextu (syntéza poznatků humánní, fyzické, regionální geografie včetně kartografie a GIS). Student dále dokáže danou problematiku (a s ní související jevy, procesy a fenomény) vysvětlit, zobecnit a aplikovat na konkrétní případové studie.	Diskutujte podobu modelové přípravy na výuku geografie. Představte hrubý návrh (obsah a klíčové body) přípravy na zvolené téma.
	Jak byste pojali toto téma prostřednictvím terénní výuky. Diskutujte formu výuky a specifické metody.
	Představte vlastní přípravu na vybranou vyuč. hodinu v rámci daného tématu (diskutujte cíle a průběh plánované výuky). Zařadte zvolený okruh do tematického celku, tematického plánu, ŠVP a RVP. Představte a diskutujte podobu celého tematického celku.
	Uvedte, jak byste v rámci zvoleného tématu rozvíjeli práci s obrázkem (včetně náčrtů, kreseb, fotografií, družicových snímků).
	Uvedte, jak byste v rámci zvoleného tématu rozvíjeli dovednost získávat primární data.

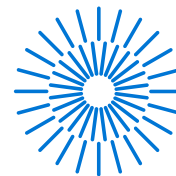
8. ZEMĚ JAKO VESMÍRNÉ TĚLESO

Rozprava daného tématu	Didakticko-geografická rozprava daného okruhu
Student prokáže porozumění danému tématu a je schopen jej diskutovat v širším geografickém kontextu (syntéza poznatků humánní, fyzické, regionální geografie včetně kartografie a GIS). Student dále dokáže danou problematiku (a s ní související jevy, procesy a fenomény) vysvětlit, zobecnit a aplikovat na konkrétní případové studie.	Na zvoleném tématu diskutujte vhodné zdroje pro přípravu výuky geografie.
	Jak byste pojali toto téma prostřednictvím konceptuálně orientované výuky. Diskutujte formu výuky a specifické metody.
	Představte vlastní přípravu na vybranou vyuč. hodinu v rámci daného tématu (diskutujte cíle a průběh plánované výuky). Zařadte zvolený okruh do tematického celku, tematického plánu, ŠVP a RVP. Představte a diskutujte podobu celého tematického celku.
	Uvedte, jak byste v rámci zvoleného tématu rozvíjeli práci s dalšími informačními zdroji (s textem, tabulkou, schématy, aj.).
	Uvedte, jak byste v rámci zvoleného tématu rozvíjeli dovednost žáků orientovat se v prostoru.

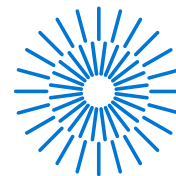
9. ZOBRAZOVÁNÍ SVĚTA

Rozprava daného tématu	Didakticko-geografická rozprava daného okruhu
Student prokáže porozumění danému tématu a je schopen jej diskutovat v širším geografickém kontextu (syntéza poznatků humánní, fyzické, regionální geografie včetně kartografie a GIS). Student dále dokáže danou problematiku (a s ní související jevy, procesy a fenomény) vysvětlit, zobecnit a aplikovat na konkrétní případové studie.	Na zvoleném tématu diskutujte roli moderních technologií ve výuce geografie. Uveďte konkrétní příklady.
	Jak byste pojali toto téma prostřednictvím herně orientované výuky a gamifikace. Diskutujte formu výuky a specifické metody.
	Představte vlastní přípravu na vybranou vyuč. hodinu v rámci daného tématu (diskutujte cíle a průběh plánované výuky). Zařadte zvolený okruh do tematického celku, tematického plánu, ŠVP a RVP. Představte a diskutujte podobu celého tematického celku.
	Uveďte, jak byste v rámci zvoleného tématu rozvíjeli mapové dovednosti žáků.
	Uveďte, jak byste v rámci zvoleného tématu rozvíjeli digitální kompetenci žáků.

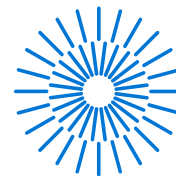
10. VYBRANÝ MAKROREGION SVĚTA

Rozprava daného tématu	Didakticko-geografická rozprava daného okruhu
Student prokáže porozumění danému tématu a je schopen jej diskutovat v širším geografickém kontextu (syntéza poznatků humánní, fyzické, regionální geografie včetně kartografie a GIS). Student dále dokáže danou problematiku (a s ní související jevy, procesy a fenomény) vysvětlit, zobecnit a aplikovat na konkrétní případové studie.	Diskutujte význam geografického vzdělávání ve 21. století. Demonstrujte význam geografického vzdělávání na konkrétních příkladech zvoleného tématu.
	Na vybraném makroregionu představte rozdíly v tematickém a regionálním pojetí geografické výuky. Jak byste pojali toto téma skrze problémově orientovanou výuku? Diskutujte formu výuky a specifické metody.
	Představte vlastní přípravu na vybranou vyuč. hodinu v rámci daného tématu (diskutujte cíle a průběh plánované výuky). Zařadte zvolený okruh do tematického celku, tematického plánu, ŠVP a RVP. Představte a diskutujte podobu celého tematického celku.
	Uvedte, jak byste v rámci zvoleného tématu rozvíjeli geografické myšlení žáků.
	Uvedte, jak byste v rámci zvoleného tématu rozvíjeli kritické myšlení žáků.

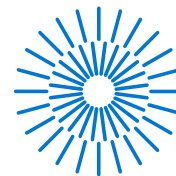
11. KONFLIKTNÍ OBLASTI A HRANICE

Rozprava daného tématu	Didakticko-geografická rozprava daného okruhu
Student prokáže porozumění danému tématu a je schopen jej diskutovat v širším geografickém kontextu (syntéza poznatků humánní, fyzické, regionální geografie včetně kartografie a GIS). Student dále dokáže danou problematiku (a s ní související jevy, procesy a fenomény) vysvětlit, zobecnit a aplikovat na konkrétní případové studie.	Zvolené téma diskutujte v kontextu klíčových českých kurikulárních dokumentů (např. RVP, ŠVP, Strategie 2030+, a dalších). Srovnajte s vybranými zahraničními kurikulárními dokumenty.
	Jak byste pojali toto téma prostřednictvím herně orientované výuky a gamifikace. Diskutujte formu výuky a specifické metody.
	Představte vlastní přípravu na vybranou vyuč. hodinu v rámci daného tématu (diskutujte cíle a průběh plánované výuky). Zařadte zvolený okruh do tematického celku, tematického plánu, ŠVP a RVP. Představte a diskutujte podobu celého tematického celku.
	Uvedte, jak byste v rámci zvoleného tématu rozvíjeli dovednost žáků orientovat se v prostoru.
	Uvedte, jak byste v rámci zvoleného tématu rozvíjeli digitální kompetenci žáků.

12. NEROVNOSTI VE SVĚTĚ

Rozprava daného tématu	Didakticko-geografická rozprava daného okruhu
Student prokáže porozumění danému tématu a je schopen jej diskutovat v širším geografickém kontextu (syntéza poznatků humánní, fyzické, regionální geografie včetně kartografie a GIS). Student dále dokáže danou problematiku (a s ní související jevy, procesy a fenomény) vysvětlit, zobecnit a aplikovat na konkrétní případové studie.	Diskutujte výuku geografie v souvislosti s průřezovými tématy a představte zvolené téma jako „průřezové“.
	Jak byste pojali toto téma prostřednictvím badatelsky orientované výuky. Diskutujte formu výuky a specifické metody.
	Představte vlastní přípravu na vybranou vyuč. hodinu v rámci daného tématu (diskutujte cíle a průběh plánované výuky). Zařadte zvolený okruh do tematického celku, tematického plánu, ŠVP a RVP. Představte a diskutujte podobu celého tematického celku.
	Uvedte, jak byste v rámci zvoleného tématu rozvíjeli kompetenci k řešení problémů.
	Uvedte, jak byste v rámci zvoleného tématu motivovali žáky.

13. UDRŽITELNOST

Rozprava daného tématu	Didakticko-geografická rozprava daného okruhu
Student prokáže porozumění danému tématu a je schopen jej diskutovat v širším geografickém kontextu (syntéza poznatků humánní, fyzické, regionální geografie včetně kartografie a GIS). Student dále dokáže danou problematiku (a s ní související jevy, procesy a fenomény) vysvětlit, zobecnit a aplikovat na konkrétní případové studie.	Diskutujte cíle geografického vzdělávání a jejich hierarchizaci: od specifických cílů a generalizací, až k těm nejobecnějším. V rámci zvoleného tématu diskutujte smysl, podstatu a význam výukových cílů od dílčích generalizací až po očekávané výstupy RVP ZV.
	Jak byste pojali toto téma prostřednictvím projektové výuky. Diskutujte formu výuky a specifické metody.
	Představte vlastní přípravu na vybranou vyuč. hodinu v rámci daného tématu (diskutujte cíle a průběh plánované výuky). Zařadte zvolený okruh do tematického celku, tematického plánu, ŠVP a RVP. Představte a diskutujte podobu celého tematického celku.
	Uveďte, jak byste v rámci zvoleného tématu rozvíjeli kritické myšlení žáků.
	Uveďte, jak byste v rámci zvoleného tématu rozvíjeli environmentální gramotnost žáků.

Obsahová správnost	
Předkládající katedra	geografie
Garant studijního programu	Emil Drápela

